

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) po 8 centów; za każde następne „ 5 „ i należność stęplową 30 „ za każdorazowe umieszczenie.

AFISZ

TEATRALNY.

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

Cena prenumeraty miesięcznie 50 c. Numer pojedynczy kosztuje 5 c. Prenumeratę przyjmują: Administracja *Czasu*, przy ulicy Mikołajskiej Nr. 444 i Kasa Teatralna.

Kraków 1 Marca.

Wskutek uchwał komitetu akcyonaryuszów teatru lwowskiego, na mocy których odebrano reżyserję opery p. Stanisławowi Dobrzańskiemu, a oddano ją napowrót zdolnemu a znanemu u nas kierownikowi panu Niedzielskiemu; p. Jan Dobrzański oświadcza w *Gazecie Narodowej*, że ustąpi ze spółki teatralnej, skoro tylko ta spłaci mu wyłożony przez niego kapitał. Całe to zajście opisuje nadzwyczaj dowcipnie i zabawnie kronikarz *Dziennika Polskiego*. My niewierzmy jeszcze, aby p. Dobrzański rzeczywiście usunął się od kierownictwa teatru lwowskiego. Wiemy jednak, że jedynie jego i jego syna usunięcie od kierownictwa zapewnić może byt tak ważnej dla kraju instytucji jak teatr lwowski, i że tylko wtedy nastąpi porozumienie tak zbawienne między teatrami lwowskim i krakowskim. Życzymy sobie tego serdecznie i dlatego zachęcamy usilnie do brania akcyj teatru lwowskiego, a to aby umożliwić spłacenie i wykluczenie pp. Dobrzańskich. Kraków zyskać tylko może na dobrym we Lwowie teatrze, byle Dyrekcya spoczywała w ucziwych rękach. Zachęcamy więc i krakowskich miłośników sceny ojczystej, aby brali udział w spółce akcyjnej polskiego teatru lwowskiego.

Z powodu zasłabnięcia pani Hoffman we czwartek zamiast Aktorki odegrano *Wujaszek całego świata*. Pan Rychter, który w wilię wrócił z Warszawy zbierał jak zawsze w tytułowej roli huczne oklaski. Dowiadujemy się, że pani Hoffman nie będzie mogła najmniej przed tygodniem wystąpić na scenie, gdyż od ostatniego przedstawienia *Fedry* zapadła na bardzo dotkliwy ból gardła.

Utalentowany poeta p. Asnyk powrócił do naszego miasta, po dłuższym we Włoszech pobyty, i przywiózł jak się dowiadujemy dużych rozmiarów dramat pod tytułem *Rienzi*, który ma być najpierw przedstawiony na scenie Krakowskiej. W tych dniach dramat ten będzie odczytany w kółku znawców. *Rienzi* p. Asnyka będzie przetłumaczony na włoski język i przedstawiony we Florencji.

Dowiadujemy się, że w tych dniach p. Winkler oddał Dyrekcji tłumaczenie dwóch pierwszych aktów słynnej komedii politycznej p. W. Sardou *Rabagas*, która przedstawioną będzie w bieżącym miesiącu na benefis ulubionego naszej publiczności artysty p. Alberta Eker. Nie polemizowaliśmy dotąd z głosami, które się przeciw tej komedii słyszeć dawały, bo widzieliśmy, że niebawem sama publiczność osądzi ich niedorzeczność.

Dziś jednak wypowiemy otwarcie nasze zdanie, iż uważamy *Rabagasa* za jeden z najznakomitszych tegoczesnych utworów scenicznych, i za najlepszą polityczną komedię po *Weselu Figara*. Główną a nader trudną ale popisową rolę *Rabagasa*, odegrać ma p. Benda; rolę zaś Miss Blum, dyplomaty w spódnicy pani Hoffman. Obsada innych ról ma być nader staranną. Pan Eker będzie grał *Camerlina*, rolę przypominającą aptekarza w *Pocziwych Wieśniakach*, którą w sposób tak znakomity stworzył na naszej scenie.

W środę odbyło się nadzwyczajne posiedzenie konkursowe. Odczytano trzechaktową komedię *Emancypowane*. Możemy mieć nadzieję, że w przyszłym tygodniu prace konkursowe zostaną ukończone, a skutek konkursu ogłoszony.

Jutro z powodu słabości p. Szymańskiego zamiast *Tricoche i Cacolet* **Życie Paryżkie**. Pani Bobrowska wystąpi w roli Metelli.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

RZECZ W ROKU 1860.

(Ciąg dalszy).

W r. 1829 widowiska trwały tylko pół roku, od Maja do Listopada pauzowano — dano zaledwie 83 widowisk. Utrzymał się w tej kompanii tancmistrz i akrobata Springer, który popisywał się w roli Wilczycy, w sztuce Wilcza studnia. To wystarcza do zrozumienia, jakie miano pojęcie o zadaniu artysty.

Dlatego to, przybycie na kontrakty aktorów lwowskich, bardzo było pożądanem. Od 19 Czerwca do 31 Sierpnia, Kamiński dając widowiska, zbierał oklaski i pieniądze. Wystawa w melodramie: *Ryszard Lwie Serce*, była tak świetną, o jakiej wyobrażenia nie miano. Przepelniano teatr na widowiskach: *Krakowianka w Golkondzie*, *Amerikanin w Paryżu*, *Twardowski*, *Zbójcy*, *Wiśliczanki*, *Machabeusz* itd.

W dniu 6 lutego 1829 odbył się koncert Stefana Kellera na fortepianie (koncert z *E dur I. Moschelesa*. *Bravour Kahlbrenera*). Koncert jego urozmaicili amatorowie, z których jeden grał kwartet Meiserera — drugi odśpiewał arją z „*Fletu zaczarowanego*“.

Koncert fortepianisty I. C. Kesslera (*Les Adieux Humla — Andante i Rondo Humla*). Prócz tego amatorowie uprzyjemnili ten koncert. Mianowicie Bobrowicz odegrał na gitarze *Allegro* z 3 koncertu *Guilianiego*. — Zaś Boguński Tadeusz (później Sędzia Trybunału krak.) jeden z najznakomitszych basistów odśpiewał arją z *Rossiniego*.

Karol Brunner grał koncert na instrumencie swojego wynalazku w Petersburgu. Na-

rzędzie to nazwane przezeń Trytonionem, miało klawisze z pięcioma oktavami, 62 cylindry kruszczowe i 52 tubusy. — Koncertowi temu uczestniczył na fortepianie Germasz, miejscowy nauczyciel muzyki.

Leonora Neimanówna dziesięcioletnia artystka z Petersburga, uczennica Morianiego. Grała na skrzypcach. — Nadto dali się słyszeć: Roter (na gitarze), Bahr (na flotorwersie).

Gilbert z Jena przejeżdżający, grał na harmonijce Franklina (śpiew *Agaty z Wolnego Strzelca — Polonez Ogińskiego*). Harmonijkę tę otrzymał w darze od Księżny Ludw. Wirtembergskiej, i na niej koncerta dawał w Berlinie, Dreźnie, Pradze. Prócz tego grał na nowo wynalezionym instrumencie dętym, o 22 klapach. Sześć czy siedm widowisk mimicznie plastycznych i akrobatycznych — objęły dowody siły i zręczności Franciszka Lebesniera, atletry król. Akademii Sztuk pięknych w Paryżu, który występował w przejeździe swym do Warszawy. — Pokazywał on dźwiganie ciężaru 2,000 funtów. Dźwignięcie siebie samego na prostopadle wyciągniętej linie. Skoki z ciężarem 100 funtów. Podniesienie zębami stołu, mającego 5 stóp kwadratowych — z tymże tańczył — toż samo tańczył wokoło z ludźmi na stole stojącymi. Grał na flecie z ciężarem 100 funtów. Ze sztabą żelazną, mającą 50 funtów, wykonał *Pas z Gavota Vestris'a*. Skok niewolnika z zawiązanymi nogami i ciężarem 50 funtów. Niosąc dwóch ludzi z niemi walcował. Po dwóch wypreżonych prostopadłych linach wydzwigał się siłą rąk pod powagę, mimo nóg, obciążonych 50 funtami. Wsadzwszy na stół trzech żołnierzy z bronią i tornistrami tychże, wraz ze stołem podniósł zębami.

Na rok 1830 ubyli Szymkaiłowie i Skibińscy. Ubył też Włodek Szymon, który rozpiwszy się umarł w Płocku, mając 34 lat. —

Nikt ich zastąpić nie umiał. Nowi artyści w r. 1829 grywający: Juliusz Pfeiffer, Jasiński, Kuzawiński, Okoński byli początkujący, artyści lwowscy Nowakowski i Rudkiewicz ukazywali się tylko gościnnie. Entrepryza Kluszewskiego konała w nieudolnych rękach. Rok 1830 był ostatnim rokiem entrepryzy. W dniu 2 maja widowiska ustały.

W tym roku było kilka widowisk gimnastycznych Nikoliniego i herkulesa Luzzato. — Śpiewaczka Majerowa z Warszawy i jedena-stoletnia artystka na skrzypkach Leonora Neumannowa, dawały koncerty. Wreszcie popisywali się Alpejscy śpiewacy, wraz z wirtuozem na cytrze Janem Hoechstem.

Gdy nie wiodło się teatrowi w latach od 1824 do 1830, powodziło się widowiskom amatorskim polskim i francuzkim. Grywano sztuki: *Powrót posła — Żona Zazdrosna — Odwiedziny w Betleem i Szkoda wąsów*, a nawet zdobywano się na operę włoską buffo, złożoną z dwóch i trzech osób. Sala teatralna była w pałacu Wielopolskich (dzisiejszym Magistracie).

W sztukach tych około r. 1831 grywali: Franciszkowa Szembekowa, Majówna (później Borkowska), Julia Grodzicka, Juliusz Pfeifer, Henryk Lubomirski, Julian Dorau, Meciszewski Hilary, Bartynowski, profesor Aubertin (po francuzku), budowniczy Lanzi (po włosku) i inni. Bywały i próbki baletu amatorskiego, w którym popisywali się Napoleon Sapalski z siostrą swą, dzieci profesora uniwersytetu. — Amator Tadeusz Boguński odznaczał się jako niezwyčajny basista.

Z końcem Października 1830 r. ukończył się kontrakt rządu z Kluszewskim. Gdy przedsiębiorca chcąc odnowić kontrakt, postawił warunki wygórowane, odmówiono mu nadal przywileju.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Z zawieszeniem Abonamentu.

Nr. porządkowy 94.

TEATR KRAKOWSKI.

W Sobotę dnia 1^{go} Marca 1873 r.

Na dochód Julii May.

Komedia w 5 aktach Szekspira, tłumaczenie p. Stanisława Koźmiana z Poznania. — Uwertura oraz muzyka do scen fantastycznych Mendelso-sona Bartholdy, wykonaną będzie przez orkiestrę wojskową pod kierownictwem p. K. Hofmanna. Na rozpoczęcie Uwertura, po 4tym akcie Marsz weselny.

SEN NOCY LETNIEJ

OSOBY:

Tezeusz, książę Aten — — —
Egeusz, ojciec Hermii — — —
Lyzander } zakochani w Hermii
Demetryusz }
Filostrat, mistrz ceremonii na dworze Tezeusza — — —
Pigwa, cieśla — — —
Spój, stolarz — — —
Spodek, tkacz — — —

Pan Siennicki.
Pan Ładnowski.
Pan Benda
Pan Leszczyński.

Pan Glikson.
Pan Błoński.
Pan Siedlecki.
Pan Zamojski.

Dudka, miechownik — — — Pan Roger.
Ryjek, kotlarz — — — Pan Eker.
Głodniak, krawiec — — — Pan Bolesławicz.
Prolog — — — — — Pan Werner.

Hipolita królowa Amazonek, zaręczona z Tezeuszem — — — Panna Wojnowska.
Hermia, córka Egeusza, zakochana w Lyzandrze — — — Pani Terenkoczy.
Helena, zakochana w Demetryuszu **Julia May.**

Osoby fantastyczne:

Tytania, królowa wieszczek —
Puk, albo Robin Dobry-druch
Ciemka, } wieszczki
Pajęczynka, }

Panna Bendówna.
Panna Szaszkievicz.
Panna Kwiecińska.
Panna Bauman.

Gorzyczka, } wieszczki Panna Wyszowska.
Groszek, } Panna Ekel.
Oberon, król wieszczów — — — Pan Terenkoczy.
Scena w Atenach, oraz w pobliskim gaju.

Biletów dostać można w Piątek od godz. 10 do 12 od 3 do 6 wieczór w mieszkaniu Benefisantki przy Placu Szczepańskim pod Nr. 249 na II piętrze, a w dzień przedstawienia w Kasie Teatralnej.

Cena miejsc zwyczajna. — Początek o godz. 7.